



Uchwała Nr 4200/III/68/2023

III Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 3 marca 2023r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Ożarowice pożyczki długoterminowej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w kwocie 1.292.644,96 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 1 i 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634) III Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **uchwala**, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o możliwości spłaty przez Gminę Ożarowice pożyczki długoterminowej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w kwocie 1.292.644,96 zł.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie :

Opinia o możliwości spłaty pożyczki przez Gminę Ożarowice została wydana w oparciu o materiały obrazujące aktualną sytuację finansową gminy oraz prognozę sytuacji finansowej w okresie obejmującym spłatę zobowiązania.

Podstawą zaciągnięcia pożyczki w kwocie 1.292.644,96 zł jest uchwała Nr XLI.793.2023 Rady Gminy Ożarowice z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w

Katowicach na realizację zadania pn. „Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Ożarówicach”. Zgodnie z uchwałą, pożyczka długoterminowa zaciągnięta zostanie na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Ożarowice na realizację zadania pn. „Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Ożarówicach”.

Pożyczka zostanie zaklasyfikowana jako przychód budżetu gminy w 2023 roku.

Splata pożyczki nastąpi z dochodów własnych budżetu gminy w latach 2024-2030.

Opinia o możliwości spłaty pożyczki została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Gminy Ożarowice, w wyniku której ustalono, co następuje:

Budżet na 2023 rok (po zmianach) zakłada:

- dochody w wysokości 56.547.413,80 zł,
- wydatki w wysokości 75.229.937,22 zł,
- deficyt wynoszący - 18.682.523,42 zł,
- przychody w wysokości 20.333.523,42 zł (w tym: przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym 1.292.644,96 zł, przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych 5.000.000,00 zł, przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach 4.902.928,00 zł, przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 1.495.272,00 zł, przychody z tytułu wolnych środków 7.642.678,46 zł),
- rozchody w kwocie 1.651.000,00 zł (splaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów 751.000,00 zł oraz wykup innych papierów wartościowych 900.000,00 zł).

Budżet na 2023 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634). Także w kolejnych latach relacja ta ma zostać zachowana. Z treści sprawozdania NDS za IV kwartał 2022 r. wynika, że Gmina wypracowała na koniec 2022 r. nadwyżkę operacyjną w wysokości 2.511.731,04 zł

W uchwale Nr XLI.767.2023 Rady Gminy Ożarowice z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale budżetowej gminy na 2023 rok, ustalono limit zobowiązań z tytułu zaciągniętej pożyczki w kwocie 1.292.644,96 zł.

Kwota pożyczki będącej przedmiotem niniejszej opinii mieści się w ustalonym limicie.

Rada Gminy Ożarowice podjęła również uchwałę Nr XL.748.2022 z dnia 15 grudnia 2022 roku w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ożarowice na lata 2023-2037. W wieloletniej prognozie finansowej (po zmianach) zostały uwzględnione splaty rat i koszty obsługi dotychczas zaciągniętych zobowiązań a także pożyczki, której dotyczy niniejsza opinia. Znajduje to odzwierciedlenie w planowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty zobowiązania oraz w planowanych wydatkach, które obejmują odsetki od poszczególnych zobowiązań. Gmina nie udzielała poręczeń.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym kolejnym roku planowane obciążenie splatą długu jest wyższe niż maksymalny wskaźnik ustalony dla danego roku. Przy opiniowaniu Skład Orzekający uwzględnił sposób ustalenia

relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w sposób wynikający ze stanu prawnego oraz wzoru wieloletniej prognozy finansowej obowiązującego w dniu podjęcia uchwały o zaciągnięciu pożyczki.

Dokonując analizy kształtowania się tej relacji Skład Orzekający stwierdził, że dla Gminy Ożarówice, w latach 2024-2030, tj. w latach spłaty zobowiązania z tytułu przedmiotowej pożyczki planowane obciążenie spłatą długu jest w każdym roku niższe niż maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty, ustalony dla tego roku.

Obciążenie spłatą długu kształtować się ma w tym okresie następująco:

- w 2024 roku wyniesie 11,39% przy maksymalnym możliwym poziomie 18,33%,
- w 2025 roku wyniesie 10,93% przy maksymalnym możliwym poziomie 16,23%,
- w 2026 roku wyniesie 9,56% przy maksymalnym możliwym poziomie 9,63%,
- w 2027 roku wyniesie 8,59% przy maksymalnym możliwym poziomie 8,80%,
- w 2028 roku wyniesie 7,75% przy maksymalnym możliwym poziomie 9,26%,
- w 2029 roku wyniesie 7,73% przy maksymalnym możliwym poziomie 8,92%,
- w 2030 roku wyniesie 7,81% przy maksymalnym możliwym poziomie 11,87%.

Powyższa relacja została ustalona w oparciu o plan III kwartału roku 2022 r.

Na dzień wydania niniejszej opinii w treści wieloletniej prognozy finansowej na lata 2023 – 2037 nie wprowadzono jeszcze danych z wykonania budżetu 2022, nie mniej jednak w oparciu o dane ze sprawozdawczości wg stanu koniec grudnia 2022 r. można przyjąć iż powyższa relacja ulegnie poprawie o 0,47 punktu procentowego w latach 2024 – 2025 oraz o 2,15 punktu procentowego w latach 2026 – 2028. Uwzględnienie danych z wykonania budżetu roku 2022 spowoduje poprawę bardziej niskiej relacji pomiędzy planowanym a dopuszczalnym wskaźnikiem zadłużenia w latach 2026 oraz 2027, odpowiednio z 0,07 do 0,54 oraz z 0,21 do 0,68.

Skład Orzekający podkreśla, że aktualnie obowiązujący stan prawny przewiduje szczególny reżim prawny w zakresie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1964) :

Relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, może być niezachowana w latach 2023-2025 w przypadku, gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.

Powyższy przepis reguluje rozwiązanie alternatywne na wypadek, gdy jednostka samorządu terytorialnego zamierzała zaciągać zobowiązania zwrotne, nie spełniając powyższej relacji w latach 2023 - 2025. Powyższe rozwiązanie zakłada ocenę zdolności zaciągania i spłaty zobowiązań zwrotnych w kontekście relacji wysokości długu do dochodów ogółem. Gmina Ożarówice aktualnie spełnia relację o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, więc nie istnieje formalna potrzeba posiłkowania się powyższą konstrukcją. Nie mniej jednak Skład Orzekający zauważa, że gdyby dokonać oceny zdolności Gminy Ożarówice w świetle art. 7 ust. 1 ww. ustawy, relacja planowanego długu do planowanych dochodów kształtowałaby się na bardzo wysokim poziomie,

zbliżającym się do jego górnej granicy tj. odpowiednio w 2023 r. – 94 %, 2024r. – 97 %, 2025 r. – 93 %.

Powyższe koresponduje z sygnalizowanymi w przez Skład Orzekający w poprzednich opiniach spostrzeżeniami w zakresie wysokości planowanego długu Gminy, w kontekście zamiaru zaciągnięcia zobowiązań zwrotnych, gdzie zgodnie z założeniami obecnie obowiązującej wieloletniej prognozy finansowej ma wynosić odpowiednio na koniec : 2024 r. – 67 %, 2024r. – 82 %, 2025 r. – 88 %, 2026 r. – 79% - w stosunku do planowanych dochodów ogółem bez pomniejszeń. W kolejnych latach zadłużenie Gminy ma zmniejszać się. W ocenie Składu Orzekającego relację planowanego zadłużenie Gminy do dochodów ogółem należy uznać wysoką, nawet przy uwzględnieniu faktu istotnego zmniejszenia planowanych dochodów majątkowych. Nominalna wartość długu, zgodnie z przedłożoną prognozą powinna osiągnąć najwyższą wartość w 2024r. i następnie zmniejszać się począwszy od 2025 roku.

Na podstawie art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych (Dz. U. poz. 2500), dodanego ustawą z dnia 14 października 2021r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz.1927) w latach 2024-2030 regionalna izba obrachunkowa, wydając opinię o możliwości spłaty zobowiązań, ocenia w szczególności wpływ planowanych zobowiązań na realizację zadań publicznych. Zaciągnięcie zobowiązań nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych. W ocenie Składu Orzekającego, na dzień wydawania opinii, zaciągnięcie przedmiotowego zobowiązania z tytułu pożyczki nie powinno zagrażać realizacji zadań publicznych przez Gminę Ożarówice w roku budżetowym oraz latach następnych. Równocześnie Skład Orzekający zastrzega, że w przypadku wystąpienia nowych okoliczności dotąd nieznanych, sytuacja finansowa gminy Ożarówice może ulec zmianie.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, III Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł jak w § 1.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca III Składu Orzekającego

Teresa Jarczyk